

TACHTIG JAAR BEVRIJDING

In mei 1945 kwam in ons land een einde aan de Tweede Wereldoorlog. Het afschuwelijke nationaal-socialistische regime ging gelukkig ten onder. Het zuiden werd echter al in het najaar van 1944 bevrijd. Op de eerste dag van de maand september hebben wij bij de Citadel in 's-Hertogenbosch de slachtoffers van de Holocaust, vooral Joden en Sinti, uit de provincie Noord-Brabant herdacht. Later, in de maand september, werden in Waalre de Brabantse gesneuvelden herdacht. Eind oktober houden wij in de Sint Jan een oecumenische viering ter herinnering aan de bevrijding van 's-Hertogenbosch door, met name, troepen uit Wales.

Indringende vragen

Opnieuw worden wij geconfronteerd met het onvoorstelbare lijden dat de nazi's veroorzaakt hebben. En indringende vragen worden gesteld, zoals de vraag hoe dit mogelijk was in een continent waar al zovele eeuwen het evangelie is verkondigd. Is de kerstening van Europa ooit gelukt of is het evangelie maar een dun

laagje en zijn wij ten diepste heidenen gebleven? Hoe zullen wij reageren als ons land onverhoopt opnieuw bij een oorlog betrokken zou raken? Ik ben bang dat de meesten van ons terugvallen op een overlevingsmodus en vooral het eigenbelang zullen dienen.

Christelijke vrijheid

De ondergang van het nationaal-socialisme in 1945 betekent dat wij gelukkig in vrijheid en vrede kunnen leven. Vrijheid betekent voor een christen niet 'doen waar je zin in hebt'. Christelijke vrijheid heeft alles te maken met een relatie met God en dienstbare liefde. Gods Geest bevrijdt ons van zelfzucht en egocentrisme. De Geest stelt een christen in staat tot solidariteit. Het gaat niet allereerst om ons eigen geluk, maar juist om het geluk van de naaste die de Heer aan ons toevertrouwt. De viering van 80 jaar vrijheid nodigt ons ook uit stil te staan bij evenzovele jaren van vrede.

Fragmentarische vrede

God is in Christus bij ons gekomen als een man van vrede. De vrede van Christus is veel rijker dan de afwezigheid van oorlogsgeweld. Zijn vrede wil iedere mens omvormen en vernieuwen. Als het goed is, werkt de vrede van de Heer niet alleen door in ons persoonlijk leven, maar ook in onze maatschappelijke verhoudingen. Wij zijn geroepen om tekens op te richten van Gods vredesrijk. Maar de wereld waarin wij leven laat iets anders zien. Gods vrijheid en vrede blijken uitermate broos en

fragmentarisch. Juist in onze dagen weten wij van mensen die lijden door geweld. Machthebbers die dag in dag uit verantwoordelijk zijn voor de dood van soldaten, vrouwen en kinderen. Wij kennen de beelden uit Soedan, Gaza, Israël, Libanon en Oekraïne en zovele andere plaatsen van onheil. Jeruzalem, letterlijk stad van vrede, is in onze dagen helaas een verscheurde stad vol onvrede.

Aanvechting

Bij het nieuws over talloze oorlogen voelen wij ons onmachtig en kan ons geloof in Gods trouw stevig worden aangevochten. Wij kunnen ons dan herkennen in Job uit het Oude Testament die, na een leven in voorspoed, in diepe ellende wordt gedompeld. Aanvankelijk is hij gelaten bij het verlies van dierbaren en bezittingen. Maar al spoedig vervloekt hij de dag van zijn geboorte en ervaart hij God als afwezig en zwijgend. Maar Job blijft, in alle ellende, met zijn Heer verbonden. Job blijft vertrouwen op Gods trouw. Gezegend is de mens die, ook in de wereld van vandaag, dat vertrouwen als geschenk mag ontvangen. In Christus kennen wij God als zorgzaam, beschermend en voorzienig. Laten wij als vrienden van de Heer elkaar ook zorgzaam en beschermend tegemoet treden. Wij zijn geroepen te leven van de belofte dat Gods licht uiteindelijk de duisternis zal verdrijven. Te leven als vrije kinderen van God.

Mgr. Dr. Gerard de Korte

Agenda

November

- 02 10.00 Allerzielen Orthen
- 03 Eucharistie parochiekerk
- 04 11.00 Permanente Raad, Baarn
13.00 gesprek Zonnebloem, Baarn
- 05 11.00 Eucharistie KBO, Deurne
- 06 10.30 Netwerk Katholieke Vrouwen
- 07 10.00 stafvergadering
13.00 VKMO, Nieuwkuijk
- 08 14.30 Katholieke Vereniging voor Oecumene, Oss
- 09 10.30 diakenwijding kathedraal
20.15 uur concert kathedraal
- 10 10.30 Eucharistie Sint Anthonis
- 11 20.00 Lekenraad
- 12 10.30 Bisschoppenconferentie
- 13 10.30 overleg Eindhoven
14.00 Bossche gesprekskring
- 14 10.00 stafvergadering
14.00 dekenvergadering
- 15 10.00 Dag van de diakens, Sint-Janscentrum
- 16 10.30 Eucharistie Oisterwijk
- 17 10.00 Eucharistie Grave
- 18 12.00 Laudato Si' Alliantie, Utrecht
19.30 ontmoeting nieuwe katholieken
- 19 10.00 studieochtend categoriaal pastoraat
- 20 15.00 dekenale visitatie Tilburg
- 21 10.00 stafvergadering
14.00 priesterraad
- 22 14.00 studiemiddag prof. van Ruler, Utrecht
- 23 19.00 Eucharistie Hoogeloon
- 24 10.00 Eucharistie kathedraal
12.00 Eucharistie kathedraal
Middag oecumenische vesper
- 25 14.00 benoemingencommissie
- 26 10.00 overleg PKN en bisdom
14.30 Roepingenraad
- 27 10.00 DPO
14.00 overleg Hoge Berktgemeenschap
- 28 10.00 stafvergadering

14.00 REA

- 29 10.00 overleg parochie Nuenen
Middag studiemiddag
Radbouduniversiteit

Benoemingen/ontslagen

De hoogerwaarde heer drs. **T.M.C. Lamers** te Cuijk: met ingang van 1 oktober 2024 benoeming tot waarnemend pastoor van de parochie Heilige Maria te Rosmalen.

De eerwaarde pater **Yves Mambueni** mccj te 's-Hertogenbosch: per 1 oktober 2024 benoeming tot pastor (kapelaan) van de parochie Heilige Michaël te Schijndel.

De eerwaarde zuster **S.M. van Driel** o.carm. te Boxmeer: per 18 oktober 2024 eervol ontslag van de opdracht als pastoraal coördinator familiepastoraat van de Onze Lieve Vrouweparochie te Boxmeer.

De eerwaarde heer **H.M. Witsiers** te Batenburg: per 1 januari 2025 eervol ontslag als diaken van de parochie De Twaalf Apostelen te Wijchen wegens emeritaat.

RoKaMi-dag 2024

Het netwerk Rooms-Katholieke Migranten in Nederland houdt op **zaterdag 16 november** de derde landelijke ontmoetingsdag, dit jaar in de Bonifatiuskerk in Almere. Het thema van dit jaar is: **'Onderweg naar een interculturele kerk'**. De dag is vooral bedoeld voor voorgangers en bestuurders van R.-K. internationale en/of migrantengemeenschappen, maar staat nadrukkelijk open voor iedereen die zich

met het onderwerp verbonden voelt. Met migrantengemeenschappen bedoelen we alle geloofs-gemeenschappen waarin talen en/of bevolkingsgroepen van buiten Nederland een belangrijke rol spelen. Op de eerdere ontmoetingen stelden we vast, dat er binnen onze kerkprovincie vaak onvoldoende contact en verbinding is. Wat kunnen we van elkaar leren? Hoe kunnen we op plaatsen waar het contact moeizaam verloopt of zelfs ontbreekt, bijdragen aan een betere uitwisseling? Daar gaan we die dag over praten. Samen schrijven we op deze dag een brochure met praktische en haalbare tips, om ook andere gemeenschappen verder te helpen. De dag begint om 10.30 uur en eindigt om 17.00 uur. Om 19.00 uur bent u van harte welkom bij de internationale eucharistieviering van de Bonifatiusparochie. Locatie: Bonifatiuskerk, Contrabasweg 239, Almere. U kunt zich aanmelden via: anneloes.vankuijk@ru.nl

*Pater Charles,
missiesecretaris*

Actie Kerkbalans 2025

Inmiddels hebben vele parochies de voorbereidingen voor de Actie Kerkbalans 2025 al opgestart. Deze vindt plaats van zaterdag 11 januari tot en met zaterdag 25 januari 2025.

Nast het nog altijd passende thema **'Geef vandaag voor de kerk van morgen'** staat in 2025 als aanvullend thema centraal: **Het geschenk van jouw kerk**. De kerk is voor veel mensen en op tal van manieren van betekenis. We komen er samen om te ontmoeten en te bidden, om te

vieren en te rouwen, om te zingen en te luisteren. Parochianen wordt gevraagd om geldelijke steun, maar de kerk geeft ook veel terug en dat willen we in de Actie Kerkbalans 2025 extra benadrukken.

Psalm 122: een bedevaartpsalm?

Psalm 122 behoort tot een groep psalmen, te weten Ps 120-134, die als 'bedevaartpsalmen' bekend staan. Maar wanneer we Psalm 122 van dichtbij bekijken, dan blijkt het verhaal toch iets complexer in elkaar te steken. In het begin van de psalm delen

Israëlieten aan de ik-persoon mee dat zij naar Jeruzalem zullen gaan. Dit bericht maakt de ik-persoon zeer verheugd. Samen trekken zij op naar Jeruzalem, de stad die als een versterkte stad is gebouwd. Dit alles vindt ergens in het verleden plaats. De werkwoordsvormen die in de eerste vijf verzen gebruikt zijn, drukken bijna allemaal -dit in tegenstelling tot in de meeste vertalingen- een 'verleden-moment' uit. In Jeruzalem stond het huis van JHWH (de HEER), nu blijkbaar niet meer; trokken de stammen van JHWH naar Jeruzalem op, nu blijkbaar niet meer. Op deze wijze laat de ik-persoon aan de lezer, oftewel: aan ons, weten dat het opgaan naar Jeruzalem en het loven van JHWH in het 'nu-moment' van de psalm niet meer plaatsvinden. Immers, tussen de verzen 5 en 6 is Jeruzalem veranderd van een stad van vrede, in een stad van onrecht, geweld en onbarmhartigheid.

In deze situatie wendt de ik-persoon zich in vers 6 tot een groep anonieme Israëlieten en verzoekt hen om vrede voor Jeruzalem te vragen, vrede die in de stad zelf niet meer aanwezig is. Daarop wensen zij Jeruzalem toe dat voorspoed en welzijn binnen haar muren aanwezig zijn, en oorlogsgeweld en onrecht afwezig. Ter wille van de Israëlieten met wie hij in het verleden nog herhaaldelijk naar Jeruzalem opging, hoopt de ik-persoon in vers 8-9 in deze stad recht en barmhartigheid te vinden, opdat hij en JHWH's stammen opnieuw naar Jeruzalem kunnen opgaan en de naam van JHWH daar weer geloofd kan worden.

Als gevolg van de anonimiteit van de in vers 6 toegesproken personen, kunnen ook wij hier worden aangesproken, kunnen ook wij in ons leven woorden van vrede spreken alsmede daden van barmhartigheid en gerechtigheid verrichten, en zodoende tot een nieuw en andersoortig reisgezelschap naar Jeruzalem behoren. Eenvoudig is dit allemaal niet. Het is een hele ontdekkingsreis, een heuse pelgrimstocht.

br. Max van de Wiel, ocsa

Startdagen Vastenactie 2025

Schoner koken, beter leven
Op **zaterdag 16 november** is weer de traditionele Startdag. Op deze dag worden diverse presentaties gegeven over de nieuwe campagne. Volgend jaar

staat 'schoner koken' centraal. Waarom is dat een belangrijk onderwerp? Hoe draagt het bij aan een betere sociaaleconomische situatie van families, aan het verminderen van ontbossing en van de uitstoot van fijnstof en CO₂ en zelfs aan het verminderen van zwerfafval op straat? Tijdens de Startdag hoort u de antwoorden. En meer!

Het campagneproject 2025 wil een schoner alternatief bieden aan de vrouwen in de gemeenschappen rondom de stad Kasese in Oeganda. Vastenactie bezocht het project.

Locatie: St. Janscentrum, Papenhulst 4, Den Bosch.

Programma

- 10.00 Inloop
- 10.30 Welkom en opening
- 10.45 Waarom Vastenactie
- 11.00 Presentatie van het campagneproject en de materialen.
- 11.45 Parabel *'De werkers in de wijngaard'*
- 12.00 Lunch
- 12.30 Terugblik Parabel
- 12.40 Workshop *'Woorden doen ertoe'*
- 13.10 Liturgische afsluiting
- 13.30 Einde

We nemen u mee op verkenning. Een verkenning van woorden en verhalen. Wat voor verhalen vertellen we? Hoe kiezen we de woorden? En de beelden?

We zullen zien dat het kiezen van woorden en beelden veel invloed heeft op het verhaal én op de ontvanger daarvan. Woorden doen er dus toe!

Aanmelden: info@vastenactie.nl

Vrijdagmiddagborrel

Bij de komende VrijMiBo van het Familiepastaat op **22 november** staat het vastenproject **'Schoner koken, beter leven'** voor moeders en kinderen in Oeganda centraal.

Suzanna en Angelique van Vastenactie gaan hier alles over vertellen, inclusief de ondersteunende campagnematerialen. In de workshop zal iedereen zelf aan de slag gaan met een aantal van de werkvormen die gebruikt kunnen worden met de kinderen tijdens de vastentijd. Na deze interactieve middag lukt het zeker de kinderen in de parochie enthousiast te maken om in actie te komen voor dit project! Alle collega's uit het bisdom en ondersteunende vrijwilligers die betrokken zijn bij het familiepastaat zijn van harte welkom. Dit is dé manier om anderen te leren kennen en van hen te leren, dus kom en laat je inspireren!

Inloop vanaf 15.45 uur, afronding na een lichte maaltijd om 19.00 uur. [Aanmelden](#) kan via: aanmelding@bisdomdenbosch.nl

Weekend voor jongeren

Vind jouw kracht!

In het weekend van **22 tot 24 november** organiseert Jong Bisdom Den Bosch een weekend voor jongeren in Boxmeer in het kader van de Wereldjongerendag. Het thema van de Wereldjongerendag is dit jaar: **'Zij die op de Heer hopen, zullen rennen en niet moe worden'** (Jesaja 40:31), en daarom zullen we onszelf dit weekend verdiepen in onze krachten en waar we die kunnen vinden. We zullen onze fysieke kracht onderzoeken, gaan het hebben over mentale kracht en veerkracht, en we

zullen ervaren dat we ook kracht bij God en bij elkaar kunnen vinden.

Klinkt dit als iets voor jou, of voor een jongere in jouw omgeving? Je kunt meer informatie vinden over het weekend én jezelf aanmelden op onze website. En mocht je niet het hele weekend kunnen, dan ben je ook alleen op zondag welkom! Neem gerust contact op via: jongeren@bisdomdenbosch.nl

Dag van het Jodendom

Jaarlijks is er in de R.-K. kerk van Nederland de Dag van het Jodendom. Het **landelijk thema** voor 2025 is **'Op weg'**. Daar is voor gekozen omdat veel mensen in deze tijd op weg gaan, vrijwillig of noodgedwongen, op vakantie of op de vlucht.

Een bijzondere vorm van 'op weg' gaan, die we in alle godsdiensten tegenkomen, is de pelgrimage. Vanwege het Jubeljaar 2025 gaat de Nederlandse kerk 'op weg' naar Rome. Daar verscheen 60 jaar geleden de verklaring Nostra aetate van het Tweede Vaticaans Concilie. Met deze verklaring sloeg de Kerk een nieuwe weg in wat betreft haar relatie met de Joden en de visie op het jodendom. In die zestig jaar is veel positiefs bereikt.

In het bisdom van 's-Hertogenbosch willen we terugkijken op de weg die we samen en als katholieken hebben afgelegd, maar vooral samen vooruit kijken. De Nederlandse orthodox-joodse rabbijn Lody van de Kamp en Tineke de Lange van de Katholieke Raad voor het Jodendom zullen ons meenemen 'op weg'. Met alle aanwezigen gaan we in gesprek over de toekomst. Noteer alvast in uw agenda: **zondag 19 januari, 14.00-17.00 uur** Sint-Janscentrum in Den Bosch.

Gerardusfonds

Bisschop de Korte steunt graag diaconale en oecumenische projecten.

In dat kader is het **Gerardusfonds** opgericht.

Als u de bisschop wilt steunen, kunt u een gift overmaken.

Uw schenking is welkom op bankrekeningnummer:

NL48 ABNA 0403 9331 10

ten name van:
Gerardusfonds Den Bosch

Bij voorbaat veel dank!

Colofon

NieuwsBrief is een uitgave van **bisdom van 's-Hertogenbosch**. *De BisdomNieuwsbrief wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.*

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief graag doorgeven via mail: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:

Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch

Postadres:

Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch

T 073 523 20 20

E info@bisdomdenbosch.nl

W www.bisdomdenbosch.nl